

Blok 2

2-1 Rekenen met een verhoudingstabel

- 1a** Voor 250 gram betaal je € 4,20 : 2 = € 2,10.
b Voor 750 gram betaal je $3 \times € 2,10 = € 6,30$.

c

<i>gewicht</i> in grammen	500	250	25	50	100	300
<i>prijs</i> in euro's	4,20	2,10	0,21	0,42	0,84	2,52

- d** $375 = 300 + 50 + 25$
 $2,52 + 0,42 + 0,21 = 3,15$
 Jack moet voor 375 gram drop € 3,15 euro betalen.

2

<i>gewicht</i> in grammen	100	200	50	10	250	260	310
<i>prijs</i> in euro's	1,20	2,40	0,60	0,12	3,00	3,12	3,72

3

<i>gewicht</i> in kg	1,5	0,5	0,25	1,25
<i>prijs</i> in euro's	4,20	1,40	0,70	3,50

Voor 1,25 kilogram betaal je € 3,50.

4

<i>aantal euro's</i>	4	1	20	21
<i>aantal dollars</i>	5	1,25	25	26,25

Voor 21 euro's krijg je 26,25 dollars.

5

<i>gewicht</i> in grammen	450	50	100
<i>prijs</i> in euro's	3,15	0,35	0,70

De kaas kost € 0,70 per 100 gram.

- 6** slager A

<i>gewicht</i> in g	600	300	900
<i>prijs</i> in euro's	12,90	6,45	19,35

De biefstuk is het goedkoopst bij slager A.

- slager B

<i>gewicht</i> in g	450	900	
<i>prijs</i> in euro's	9,90	19,80	

- 7** groenteboer A

<i>gewicht</i> in g	550		
<i>prijs</i> in euro's	2,30		

De andijvie is het goedkoopst bij groenteboer A.

- groenteboer B

<i>gewicht</i> in g	300	50	500	550
<i>prijs</i> in euro's	1,32	0,22	2,20	2,42

- 8a** 25 gram kost $3,20 : 4 = 0,80$ euro.
125 gram kost $5 \times 0,80 = 4,00$ euro.

b	<i>gewicht</i> in grammen	100	125	10	250	260
	<i>prijs</i> in euro's	3,20	4,00	0,32	8,00	8,32

Sterre heeft 260 gram garnalen gekocht.

c	<i>gewicht</i> in grammen	450	900	300	100
	<i>prijs</i> in euro's	12,60	25,20	8,40	2,80

Deze garnalen kosten € 2,80 per 100 gram.

2-2 Lengte en oppervlakte

- 1a** De omtrek is $4,6 + 3,2 + 4,6 + 3,2 = 15,6$ m.
b $4,6$ m = 46 dm
Er komen $46 : 2 = 23$ tegels in de lengte te liggen.
c $3,2$ m = 32 dm
Er komen $32 : 2 = 16$ tegels in de breedte te liggen.

- 2a** 1 m = 10 dm
b 1 m = 100 cm
c 1 dm = 10 cm
d 100 mm = 10 cm
e 100 cm = 10 dm
f 100 dm = 10 m

- 3a** 54 dm = 540 cm
b 700 cm = 7 m
c 150 hm = 15 km
d 0,1 km = 100 m
e 14 dm = 1,4 m
f 1,7 hm = 170 m

- 4a** De oppervlakte is $4 \times 2 = 8$ m².
b 8 m² = 80 000 cm²

- 5a** 1 m² = 10 000 cm²
b 1 dm² = 100 cm²
c 1 dm² = 10 000 mm²
d 100 mm² = 1 cm²
e 1000 cm² = 10 dm²
f 100 dm² = 1 m²

- 6a** 5 km² = 500 hm²
b 32 dm² = 3200 cm²
c 150 m² = 15 000 dm²
d 20 000 cm² = 2 m²
e 57 000 mm² = 5,7 dm²
f 600 000 m² = 0,6 km²

- 7a** 450 000 mm² is groter, want 450 000 mm² = 4500 cm².
b 900 hm² is groter, want 900 hm² = 9 km².
c 1980 cm² is groter, want 1980 cm² = 19,80 dm².
d 3 km² is groter, want 3 km² = 300 hm².
e 3 dm² is groter, want 3 dm² = 30 000 mm².
f $0,16$ m² is groter, want $0,16$ m² = 1600 cm².

- 8a** De omtrek van het weiland is $40 + 35 + 40 + 35 = 150$ meter.
 $150 : 5 = 30$
 Het eerste en laatste paaltje zijn hetzelfde, dus hij heeft $30 - 1 = 29$ paaltjes nodig.
- b** De omtrek is 150 meter, dus hij heeft $150 \times 2 = 300$ meter prikkeldraad nodig.
- c** De oppervlakte is $40 \times 35 = 1400 \text{ m}^2 = 0,14 \text{ hm}^2$.
- 9** $4,2 \text{ m} = 420 \text{ cm}$ en $4,6 \text{ m} = 460 \text{ cm}$
 $460 : 20 = 23$
 $420 : 30 = 14$
 Ze heeft minimaal $23 \times 14 = 322$ tegels nodig.

2-3 Informatie aflezen

- 1a** $18 \times 3 + 10 \times 1 = 54 + 10 = 64$
 Heerenveen heeft 64 punten.
- b** $13 \times 3 = 39$
 $45 - 39 = 6$
 NEC heeft met gelijkspelen 6 punten gehaald, en heeft dus zes keer gelijk gespeeld.
 NEC heeft $34 - 13 - 6 = 15$ keer verloren.
- c** Als je bij 34 wedstrijden gemiddeld 2,5 keer gescoord hebt, heb je
 $34 \times 2,5 = 68 + 17 = 85$ doelpunten gescoord.
 Alleen Ajax (93) en PSV (87) hebben gemiddeld meer dan 2,5 keer per wedstrijd gescoord.
- 2a** In 30% van de tankbeurten wordt diesel getankt.
 30% van 1500 = 450, er wordt 450 keer diesel getankt.
- b** 10% van 1800 is 180, 5% van 1800 is 90, dus 15% van 1800 is 270.
 Bij 15% hoort euro 95 super.
- c**
aantal graden	360	36	72	108
percentage	100	10	20	30
- Klopt, bij 108° hoort 30% .
- 3** De verhouding jongens: meisjes is $20 : 10$, ofwel $2 : 1$.
 Van de staafjes hoort dus het onderste deel bij de jongens en het bovenste deel bij de meisjes.
 Bij de cijfers 3, 4 en 5 is de verhouding jongens : meisjes veel kleiner dan $2 : 1$, bij de voldoende is die juist groter.
 Naar verhouding hebben de jongens het dus beter gedaan.
- 4a** In april werden er de minste ijsjes verkocht.
- b** Dat waren $15 \times 1000 = 15\,000$ ijsjes.
- c** In de maand juli is het aantal ijsjes het meest gestegen ten opzichte van de maand ervoor.
- d** In augustus werden er 5000 ijsjes minder verkocht dan in juli.
- e** $(15 + 20 + 30 + 45 + 40 + 25) : 6 = 175 : 6 < 30$
 Er zijn *minder dan 30 000* ijsjes per maand verkocht.

- 5a** Langs de verticale as staan de getallen 1 miljoen tot en met 5 miljoen. Dat zijn de aantallen bezoekers.
- b** Tussen 1985 en 1990 is de grafiek *dalend*.
In de getekende grafiek is 4 miljoen het *maximum*.
Vanaf 1990 is de grafiek steeds *stijgend*.
- c** In de periode 2005–2010 is het aantal bezoekers het meest gestegen.
- d** $100\,000$ per jaar $= 5 \times 100\,000 = 500\,000 = 0,5$ miljoen per periode van 5 jaar
In de perioden 1990–1995 en 2005–2010 was de stijging van het aantal bezoekers meer dan $100\,000$ per jaar.

2-4 Gehele getallen delen

1a

$$\begin{array}{r} 84 : 6 \\ \underline{60} - \quad 10 \times 6 \\ 24 \\ \underline{24} - \quad 4 \times 6 \\ 0 \end{array}$$

Dus $84 : 6 = 10 + 4 = 14$.

b

$$\begin{array}{r} 161 : 7 \\ \underline{140} - \quad 20 \times 7 \\ 21 \\ \underline{21} - \quad 3 \times 7 \\ 0 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 272 : 8 \\ \underline{240} - \quad 30 \times 8 \\ 32 \\ \underline{32} - \quad 4 \times 8 \\ 0 \end{array}$$

Dus $161 : 7 = 20 + 3 = 23$ en $272 : 8 = 30 + 4 = 34$.

2a $38 : 5 = 7$ rest 3

c $102 : 6 = 17$

b $41 : 3 = 13$ rest 2

d $172 : 16 = 10$ rest 12

3a

$$\begin{array}{r} 156 : 8 \\ \underline{80} - \quad 10 \times 8 \\ 76 \\ \underline{72} - \quad 9 \times 8 \\ 4 \end{array}$$

$156 : 8 = 19$ rest 4

b

$$\begin{array}{r} 360 : 7 \\ \underline{350} - \quad 50 \times 7 \\ 10 \\ \underline{7} - \quad 1 \times 7 \\ 3 \end{array}$$

$360 : 7 = 51$ rest 3

c

$$\begin{array}{r} 893 : 4 \\ \underline{880} - \quad 220 \times 4 \\ 13 \\ \underline{12} - \quad 3 \times 4 \\ 1 \end{array}$$

$893 : 4 = 223$ rest 1

4 Het quotiënt van 91 en 13 is $91 : 13 = 7$.

5 B $900 : 50$

6a

$$\begin{array}{r} 252 : 7 \text{ is ongeveer} \\ 280 : 7 = 40 \\ 7 / 252 \setminus 36 \\ \underline{210} - \\ 42 \\ \underline{42} - \\ 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 562 : 9 \text{ is ongeveer} \\ 600 : 10 = 60 \\ 9 / 562 \setminus 62 \text{ rest } 4 \\ \underline{540} - \\ 22 \\ \underline{18} - \\ 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 857 : 12 \text{ is ongeveer} \\ 840 : 12 = 70 \\ 12 / 857 \setminus 71 \text{ rest } 5 \\ \underline{840} - \\ 17 \\ \underline{12} - \\ 5 \end{array}$$

- 7a** schatting:
 $1831 : 6$ is ongeveer $1800 : 6 = 300$
- b** Ze had tussen de 3 en de 5 een 0 moeten noteren. De 3 is afkomstig van 300×6 en niet van 30×6 .
- c** $1831 : 6 = 305$ rest 1
- 8a** $884 : 12 = 73$ rest 8
- b** $408 : 24 = 17$
- c** $6090 : 30 = 203$
- 9** $2,8 \text{ kg} = 2800 \text{ gram}$
 $2800 : 8 = 350$
 Er zitten 350 paaseitjes in één zak.
- 10** $369 : 6 = 61,5$ euro per dag
 $495 : 8$ is ook meer dan 60 euro per dag
 $595 : 10 = 59,5$ euro per dag
 $868 : 14$ is ook meer dan 60 euro per dag, want $60 \times 14 = 840$.
 Dus naar verhouding is aanbieding 3 het voordeligst.

2-5 Decimale getallen vermenigvuldigen en delen

- 1a** $10 \times 0,065 = 0,65$ **d** $1830 : 10 = 183$
b $100 \times 0,065 = 6,5$ **e** $1830 : 100 = 18,3$
c $1000 \times 0,065 = 65$ **f** $1830 : 1000 = 1,83$
- 2a** $10 \times 3,27 = 32,7$ **d** $6,45 : 10 = 0,645$
b $100 \times 3,27 = 327$ **e** $6,45 : 100 = 0,0645$
c $1000 \times 3,27 = 3270$ **f** $6,45 : 1000 = 0,00645$
- 3a** $3 \times 7 = 21$ **d** $9 \times 5 = 45$ **g** $0,4 \times 0,9 = 0,36$
b $3 \times 0,7 = 2,1$ **e** $0,9 \times 5 = 4,5$ **h** $0,7 \times 0,2 = 0,14$
c $0,3 \times 0,7 = 0,21$ **f** $0,9 \times 0,5 = 0,45$ **i** $0,3 \times 0,3 = 0,09$
- 4a**

$\times$	2	0,6
7	14	4,2
- b** $7 \times 2,6 = 14 + 4,2 = 18,2$
- 5a** $8 \times 5,1 = 8 \times 5 + 8 \times 0,1 = 40 + 0,8 = 40,8$
b $9 \times 7,2 = 9 \times 7 + 9 \times 0,2 = 63 + 1,8 = 64,8$
c $12 \times 4,3 = 12 \times 4 + 12 \times 0,3 = 48 + 3,6 = 51,6$
d $7 \times 1,9 = 7 \times 1 + 7 \times 0,9 = 7 + 6,3 = 13,3$
e $10 \times 9,3 = 93$
f $3 \times 6,7 = 3 \times 6 + 3 \times 0,7 = 18 + 2,1 = 20,1$

Blok 2

6a In 500 mL melk zit $5 \times 3,5 = 17,5$ g eiwit en $5 \times 0,05 = 0,25$ g natrium.

b In 220 mL melk zit $2,2 \times 1,5 = 2,2 + 1,1 = 3,3$ g vet.

7a

$\times$	3	0,6
4	12	2,4
0,2	0,6	0,12

b $3,6 \times 4,2 = 12 + 2,4 + 0,6 + 0,12 = 15,12$

8a

$\times$	4	0,3
3	12	0,9
0,2	0,8	0,06

$4,3 \times 3,2 = 12 + 0,9 + 0,8 + 0,06 = 13,76$

b

$\times$	5	0,1
3	15	0,3
0,9	4,5	0,09

$5,1 \times 3,9 = 15 + 0,3 + 4,5 + 0,09 = 19,89$

c

$\times$	8	0,2
1	8	0,2
0,7	5,6	0,14

$8,2 \times 1,7 = 8 + 0,2 + 5,6 + 0,14 = 13,94$

d

$\times$	3	0,3
2	6	0,6
0,7	2,1	0,21

$3,3 \times 2,7 = 6 + 2,1 + 0,6 + 0,21 = 8,91$

e

$\times$	2	0,5
6	12	3
0,2	0,4	0,10

$2,5 \times 6,2 = 12 + 3 + 0,4 + 0,10 = 15,5$

f

$\times$	7	0,5
4	28	2
0,3	2,1	0,15

$7,5 \times 4,3 = 28 + 2 + 2,1 + 0,15 = 32,25$

9a Ieder betaalt € $48 : 6 = € 8,-$.

b Ieder betaalt € $15,60 : 3 = € 5,20$.

c Ieder betaalt € $8,60 : 4 = € 2,15$.

d Ieder betaalt € $27,45 : 9 = € 3,05$.

10a De twee getallen kun je allebei makkelijk door 7 delen.

b $35 : 7 = 5$ en $2,8 : 7 = 0,4$

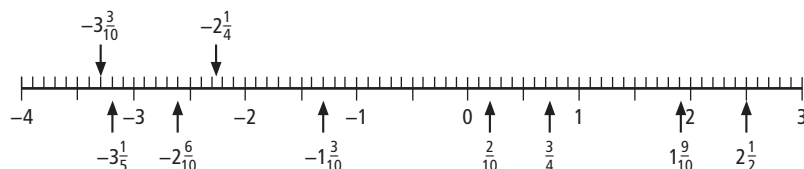
$37,8 : 7 = 5 + 0,4 = 5,4$

- 11a** $6,25 : 5 = 6 : 5 + 0,25 : 5 = 1,2 + 0,05 = 1,25$
b $10,4 : 8 = 8 : 8 + 2,4 : 8 = 1 + 0,3 = 1,3$
c $15,4 : 7 = 14 : 7 + 1,4 : 7 = 2 + 0,2 = 2,2$
d $45,6 : 6 = 42 : 6 + 3,6 : 6 = 7 + 0,6 = 7,6$
e $€ 36,60 : 3 = € 36,- : 3 + € 0,60 : 3 = € 12,- + € 0,20 = € 12,20$
f $€ 94,50 : 5 = € 90,- : 5 + € 4,50 : 5 = € 18,- + € 0,90 = € 18,90$

- 12a** $3 \times 3,8 = 3 \times 3 + 3 \times 0,8 = 9 + 2,4 = 11,4$
 Zij moeten € 11,40 betalen.
b $11,40 : 4 = 10 : 4 + 1,40 : 4 = 2,50 + 0,35 = 2,85$
 Ze moeten elk € 2,85 betalen.

2-6 Vermenigvuldigen met breuken

1a/b

- 2a** $5 \times \frac{2}{3} = \frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$
b $\frac{7}{10} \times 6 = \frac{42}{10} = 4\frac{2}{10} = 4\frac{1}{5}$
c $\frac{1}{8} \times -12 = -\frac{12}{8} = -1\frac{1}{2}$
d $7 \times -\frac{4}{19} = -\frac{28}{19} = -1\frac{9}{19}$
e $\frac{2}{9} \times \frac{5}{8} = \frac{10}{72} = \frac{5}{36}$
f $\frac{3}{7} \times \frac{8}{9} = \frac{24}{63} = \frac{8}{21}$
g $-\frac{8}{11} \times \frac{3}{2} = -\frac{24}{22} = -1\frac{2}{22} = -1\frac{1}{11}$
h $-\frac{4}{7} \times -\frac{14}{15} = \frac{56}{105} = \frac{8}{15}$

- 3a** Op de stippen komen de getallen 15 en $1\frac{1}{4}$.
b $5 \times 3\frac{1}{4} = 5 \times 3 + 5 \times \frac{1}{4} = 15 + \frac{5}{4} = 15 + 1\frac{1}{4} = 16\frac{1}{4}$
c $3\frac{1}{4} = 3 + \frac{1}{4} = \frac{12}{4} + \frac{1}{4} = \frac{13}{4}$
 $5 \times 3\frac{1}{4} = 5 \times \frac{13}{4} = \frac{5 \times 13}{4} = \frac{65}{4} = 16\frac{1}{4}$

- 4a** Aanpak 1 : $6 \times 1\frac{3}{7} = 6 \times 1 + 6 \times \frac{3}{7} = 6 + \frac{18}{7} = 6 + 2\frac{4}{7} = 8\frac{4}{7}$
 Aanpak 2 : $6 \times 1\frac{3}{7} = 6 \times \frac{10}{7} = \frac{60}{7} = 8\frac{4}{7}$
b Aanpak 1 : $2\frac{2}{5} \times 3 = 2 \times 3 + \frac{2}{5} \times 3 = 6 + \frac{6}{5} = 6 + 1\frac{1}{5} = 7\frac{1}{5}$
 Aanpak 2 : $2\frac{2}{5} \times 3 = \frac{12}{5} \times 3 = \frac{36}{5} = 7\frac{1}{5}$
c Aanpak 1 : $9 \times 1\frac{2}{11} = 9 \times 1 + 9 \times \frac{2}{11} = 9 + \frac{18}{11} = 9 + 1\frac{7}{11} = 10\frac{7}{11}$
 Aanpak 2 : $9 \times 1\frac{2}{11} = 9 \times \frac{13}{11} = \frac{117}{11} = 10\frac{7}{11}$
d Aanpak 1 : $-2\frac{2}{3} \times 3 = -2 \times 3 + -\frac{2}{3} \times 3 = -6 + -\frac{6}{3} = -6 + -2 = -8$
 Aanpak 2 : $-2\frac{2}{3} \times 3 = -\frac{8}{3} \times 3 = -\frac{24}{3} = -8$
e Aanpak 1 : $4 \times 2\frac{2}{5} = 4 \times 2 + 4 \times \frac{2}{5} = 8 + \frac{8}{5} = 8 + 1\frac{3}{5} = 9\frac{3}{5}$
 Aanpak 2 : $4 \times 2\frac{2}{5} = 4 \times \frac{12}{5} = \frac{48}{5} = 9\frac{3}{5}$
f Aanpak 1 : $2\frac{1}{6} \times -3 = 2 \times -3 + \frac{1}{6} \times -3 = -6 + -\frac{3}{6} = -6 + -\frac{1}{2} = -6\frac{1}{2}$
 Aanpak 2 : $2\frac{1}{6} \times -3 = \frac{13}{6} \times -3 = -\frac{39}{6} = -6\frac{1}{2}$

5a Op de stippen staan $15, \frac{3}{4}$ en $2\frac{1}{2}$.

b $5\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2} = 5 \times 3 + \frac{1}{4} \times 3 + 5 \times \frac{1}{2} + \frac{1}{4} \times \frac{1}{2} = 15 + \frac{3}{4} + 2\frac{1}{2} + \frac{1}{8} = 15 + \frac{6}{8} + 2\frac{4}{8} + \frac{1}{8} = 17 + \frac{11}{8} = 18\frac{3}{8}$

c $5\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2} = \frac{21}{4} \times \frac{7}{2} = \frac{147}{8} = \frac{144}{8} + \frac{3}{8} = 18 + \frac{3}{8} = 18\frac{3}{8}$

6a $2\frac{1}{3} \times 1\frac{1}{7} = 2 \times 1 + 2 \times \frac{1}{7} + \frac{1}{3} \times 1 + \frac{1}{3} \times \frac{1}{7} = 2 + \frac{2}{7} + \frac{1}{3} + \frac{1}{21} = 2 + \frac{6}{21} + \frac{7}{21} + \frac{1}{21} = 2\frac{14}{21} = 2\frac{2}{3}$

b $2\frac{1}{3} \times 1\frac{2}{5} = \frac{7}{3} \times \frac{7}{5} = \frac{49}{15} = \frac{45}{15} + \frac{4}{15} = 3 + \frac{4}{15} = 3\frac{4}{15}$

c $3\frac{2}{3} \times \frac{3}{8} = \frac{11}{3} \times \frac{3}{8} = \frac{33}{24} = \frac{24}{24} + \frac{9}{24} = 1 + \frac{3}{8} = 1\frac{3}{8}$

d $1\frac{1}{2} \times -3\frac{1}{2} = \frac{3}{2} \times -\frac{7}{2} = -\frac{21}{4} = -(\frac{20}{4} + \frac{1}{4}) = -(5 + \frac{1}{4}) = -5\frac{1}{4}$

e $-4 \times 2\frac{3}{4} = -4 \times 2 + -4 \times \frac{3}{4} = -8 + -\frac{12}{4} = -8 + -3 = -11$

f $(1\frac{2}{3})^2 = 1\frac{2}{3} \times 1\frac{2}{3} = \frac{5}{3} \times \frac{5}{3} = \frac{25}{9} = 2\frac{7}{9}$

7 $2\frac{1}{4} \times 3\frac{1}{2} = \frac{9}{4} \times \frac{7}{2} = \frac{63}{8} = 7\frac{7}{8}$

$\frac{3}{4} \times \frac{3}{4} = \frac{9}{16}$

$7\frac{7}{8} - \frac{9}{16} = 7\frac{14}{16} - \frac{9}{16} = 7\frac{5}{16}$

De oppervlakte is $7\frac{5}{16}\text{m}^2$.

8a Voor $p = 2$ geldt $q = \frac{1}{3} \times 2 - 1\frac{2}{3} = \frac{2}{3} - 1\frac{2}{3} = -1$.

b Voor $p = 6$ geldt $q = \frac{1}{3} \times 6 - 1\frac{2}{3} = 2 - 1\frac{2}{3} = \frac{1}{3}$.

c Voor $p = \frac{1}{2}$ geldt $q = \frac{1}{3} \times \frac{1}{2} - 1\frac{2}{3} = \frac{1}{6} - \frac{5}{3} = \frac{1}{6} - \frac{10}{6} = -\frac{9}{6} = -1\frac{1}{2}$.

e Voor $p = -2$ geldt $q = \frac{1}{3} \times -2 - 1\frac{2}{3} = -\frac{2}{3} - 1\frac{2}{3} = -2\frac{1}{3}$.

f Voor $p = -1\frac{1}{2}$ geldt $q = \frac{1}{3} \times -1\frac{1}{2} - 1\frac{2}{3} = \frac{1}{3} \times -\frac{3}{2} - 1\frac{2}{3} = -\frac{3}{6} - \frac{5}{3} = -\frac{3}{6} - \frac{10}{6} = -\frac{13}{6} = -2\frac{1}{6}$.

9 $\frac{1}{3} \times 2\frac{1}{2} = \frac{1}{3} \times \frac{5}{2} = \frac{5}{6}$

Ze nemen elk $\frac{5}{6}$ vlaai mee.

Test jezelf

T-1	gewicht in kg	1	0,5	0,25	0,75
	prijs in euro's	1,20	0,60	0,30	0,90

Voor 0,75 kilogram betaal je € 0,90.

T-2	bakker A				bakker B			
	aantal gram	400			aantal gram	250	50	400
	prijs in euro's	5,95			prijs in euro's	3,50	0,70	5,60

Bij bakker B zijn de bonbons het goedkoopst.

T-3a $18 \text{ cm} = 1,8 \text{ dm}$ en $24 \text{ cm} = 2,4 \text{ dm}$

De omtrek is $1,8 + 5 + 2,4 + 3,5 + 0,6 + 1,5 = 14,8 \text{ dm}$.

b De oppervlakte is $24 \times 50 - 6 \times 15 = 1200 - 90 = 1110 \text{ cm}^2$.

- T-4a** 340 dm = 34 000 mm   **e** 0,5 m² = 5000 cm²
b 80 cm = 8 dm   **f** 0,18 km² = 180 000 m²
c 2500 m = 2,5 km   **g** 700 000 mm² = 70 dm²
d 0,01 km = 0,1 hm   **h** 50 000 m² = 5 hm²

- T-5a** 20% van 200 = 40
 40 brugklassers vinden wiskunde het leukste vak.
b 60 van de 200 is 30%.
 Zij vinden gymnastiek het leukste vak.
c 8 van de 200 is 4%.

- T-6a** 205 : 4 = 51 rest 1   **d** 300 : 15 = 20
b 732 : 5 = 146 rest 2   **e** 123 : 9 = 13 rest 6
c 146 : 8 = 18 rest 2   **f** 367 : 12 = 30 rest 7

- T-7** Het product van 143 en 11 is $143 \times 11 = 1430 + 143 = 1573$.
 Het quotiënt van 143 en 11 is $143 : 11 = 110 : 11 + 33 : 11 = 10 + 3 = 13$.

- T-8a** 450 : 25 = 18
 Hij heeft 18 zakken zand nodig.
b 20 : 3 = 6 rest 2
 Je kunt voor 20 euro 6 zakken zand kopen (en dan houd je 2 euro over).

- T-9a** $0,6 \times 0,1 = 0,06$ **c** $0,9 \times 0,2 = 0,18$ **e** $43,4 : 7 = 6,2$
b $0,4 \times 0,4 = 0,16$ **d** $55,45 : 5 = 11,09$ **f** $83,7 : 9 = 9,3$

- T-10a** Voor $p = 10$ geldt $q = 1,3 \times 10 - 3,8 = 13 - 3,8 = 9,2$.
b Voor $p = -4$ geldt $q = 1,3 \times -4 - 3,8 = -5,2 - 3,8 = -9$.
c Voor $p = 0,2$ geldt $q = 1,3 \times 0,2 - 3,8 = 0,26 - 3,8 = -3,54$.
d Voor $p = -1,6$ geldt $q = 1,3 \times -1,6 - 3,8 = -2,08 - 3,8 = -5,88$.

- T-11a** $10 \times \frac{3}{5} = \frac{30}{5} = 6$ **d** $-2\frac{3}{7} \times 1\frac{1}{6} = -\frac{17}{7} \times \frac{7}{6} = -\frac{119}{42} = -\frac{17}{6} = -2\frac{5}{6}$
b $8 \times -2\frac{3}{4} = 8 \times -\frac{11}{4} = -\frac{88}{4} = -22$ **e** $1\frac{7}{8} \times 2\frac{2}{3} = \frac{15}{8} \times \frac{8}{3} = \frac{120}{24} = 5$
c $\frac{2}{7} \times 1\frac{5}{6} = \frac{2}{7} \times \frac{11}{6} = \frac{22}{42} = \frac{11}{21}$ **f** $-3 \times 1\frac{5}{6} = -3 \times \frac{11}{6} = -\frac{33}{6} = -5\frac{1}{2}$

Extra oefening

E-1a

gewicht in kg	4	0,8	6,4	12,8
prijs in euro's	5	1	8	16

Voor € 16,- krijg je 12,8 kg.

b

aantal	6	2	20
prijs in euro's	4,50	1,50	15

Voor 20 pennen betaal je € 15,-.

Blok 2

E-2	<i>gewicht in kg</i>	1	2	0,2	0,8	2,8
	<i>prijs in euro's</i>	1,45	2,9	0,29	1,16	4,06

2,8 kg mandarijnen kost € 4,06.

- E-3a** 58 km = 580 hm   **d** 850 cm² = 0,085 m²
b 3,2 m = 320 cm   **e** 5700 cm² = 570 000 mm²
c 1,053 m = 1053 mm   **f** 48 000 m² = 4,8 hm²

- E-4a** 400 cm² is groter, want 400 cm² = 40 000 mm².
b 18 km² is groter, want 18 km² = 18 000 000 m².
c 1,2 dm² is groter, want 1,2 dm² = 120 cm².
d 3 hm² is groter, want 3 hm² = 30 000 m².
e 2000 mm² is groter, want 2000 mm² = 20 cm².
f 2,7 m² is groter, want 2,7 m² = 27 000 cm².

- E-5a** onjuist
b juist
c juist

- E-6a** 884 : 11   **b** 5180 : 20   **c** 690 : 18

$$\begin{array}{r} 880 \\ 4 \\ \hline 884 : 11 = 80 \text{ rest } 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5000 \\ 180 \\ \hline 180 \\ 0 \\ \hline 5180 : 20 = 259 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 540 \\ 150 \\ \hline 144 \\ 6 \\ \hline 690 : 18 = 38 \text{ rest } 6 \end{array}$$

- E-7a** 4,5 kg = 4500 gram
4500 : 150 = 30
Er zitten 30 appels in de zak.
b 1,5 kg = 1500 gram
1500 : 150 = 10
10 appels kosten € 2,-, dus één appel kost € 0,20.

- E-8a** 1,3 × 5,4 = 7,02   **d** 3,5 × -4 = -14
b 5,2 × -3,6 = -18,72   **e** 3,5 × 8,4 = 29,4
c 10,2 × 0,7 = 7,14   **f** 5,5 × 4,4 = 24,2

- E-9a** 4 × 2,85 = 11,4
Hij moet € 11,40 betalen voor de bonbons.
b 9,45 : 3 = 9 : 3 + 0,45 : 3 = 3 + 0,15 = 3,15
100 gram kost dan € 3,15.

- E-10a** $8 \times 1\frac{3}{4} = 8 \times \frac{7}{4} = \frac{56}{4} = 14$ **e** $\frac{2}{3} \times 1\frac{1}{6} = \frac{2}{3} \times \frac{7}{6} = \frac{14}{18} = \frac{7}{9}$
b $1\frac{3}{4} \times -3 = \frac{7}{4} \times -3 = -\frac{21}{4} = -5\frac{1}{4}$ **f** $2\frac{1}{12} \times 1\frac{3}{5} = \frac{25}{12} \times \frac{8}{5} = \frac{200}{60} = 3\frac{1}{3}$
c $-6 \times 1\frac{3}{5} = -6 \times \frac{8}{5} = -\frac{48}{5} = -9\frac{3}{5}$ **g** $1\frac{1}{5} \times 1\frac{1}{6} = \frac{6}{5} \times \frac{7}{6} = \frac{42}{30} = \frac{7}{5} = 1\frac{2}{5}$
d $-\frac{5}{6} \times -\frac{2}{3} = \frac{10}{18} = \frac{5}{9}$ **h** $6\frac{1}{2} \times 2\frac{2}{7} = \frac{13}{2} \times \frac{16}{7} = \frac{208}{14} = \frac{104}{7} = 14\frac{6}{7}$